ANG Paghimakas
Pahayagan sang Partido Komunista sang Pilipinas ★ Isla sang Negros
Ginaubayan sang Marxismo-Leninismo-Maoismo
DISYEMBRE 2023

EDITORYAL

Buk-on ang kahadlok!

Ipabati sa kaaway ang natigom nga kayugot sa gamhanang katawhan!

GIHANGOP SA KATAWHANG NEGROSANON KINING ulahi lamang nga paningkamot sa subling pag-abli sa istoryahanay pangkalinaw tali sa Government of the Philippines (GRP) ug National Democratic Front of the Philippines (NDFP), apan padayong gibantayan sa katawhan ang mga mangil-ad nga laraw sa nagharing hut-ong. Giila sa rebolusyonaryong kalihukan ang mga pamahayag nga gipirmahan sa Oslo, Norway sa niaging bulan isip gamay nga tikang sa malisod nga dalan padulong sa malungtaron ug makatarunganong kalinaw. Gikinahanglang magpakita og kamatinud-anon ang reaksyonaryong estado nga nagpagrabe karon sa mabangis nga gubat ug brutalidad sa isla sa Negros ug sa tibuok nasud.

Sulod sa taas nga panahon, nahimong kabahin na sa kinabuhi sa mga masang Negrosanon ang gubat sa hut-ong. Wala sila malingla sa "kalinaw" nga gipakatap sa kaaway'ng hut-ong nga nagkahulogan sa "pagwagtang sa gubat" pinaagi sa pagbuhi sa pusil. Kini mosilbi lamang sa imperyalista, dagkung agalong yutaan ug dagkung kumprador nga ang tumong mao ang "kalinaw" nga mohatag kanila og kagawasang lupigon ug pahimuslan ang katawhan.

Sa dihang gipatuman sa reaksyonaryong estado ang Memorandum Order 32 ug National Task Force (NTF)-Elcac lima ka tuig ang milabay, gilunsad niini ang usa ka kontra-rebolusyonar-

"Buk-on..." sundan sa pahina 2

"Buk-on..." gikan sa pahina 1

yong gubat sa Negros nga nitransporma sa isla gikan sa usa ka laboratoryo sa pagpamatay padulong sa sentro sa terorismo sa estado. Gisakmit sa mersenaryong Armed Forces of the Philippines (AFP), Philippine National Police (PNP) ug NTF-Elcac ang islogan sa "kalinaw ug kalambuan" sumala sa giya sa ilang imperyalistang amo aron tabunan ang ilang dautang binuhatan.

Kulang pa gani kung ihulagway isip maduguon ang sobra usa ka tuig ilawom sa rehimeng US-Marcos II. Human maangkon ang gahum gamit ang kuyanap nga pagpanikas sa eleksyon, gikopya lang ni Marcos Jr ang taktika sa gipulihang pasistang rehimen ug dugang nga nisabwag og mga makinarya sa gubat batok sa mga masang Negrosanon ug rebolusyonaryong kalihukan. Si Marcos Jr ang hepeng kriminal, uban ang iyang mga tawo-tawo nga sila AFP Visayas Command chief Lt. Gen. Benedict Arevalo ug 3rd Infantry Division commander MGen. Marion Sison, sa 55 ka kaso (39 niini ang nahitabo sa tuig 2023) sa pagpangsalbeyds sa katawhan sa Negros, ilabina sa mga mag-uuma ug mamumuo-sa-umahan.

Tataw'ng nibuga og mga bakak ang AFP sa deklarasyong mapukan na ang New People's Army (NPA) sa Negros niining tuiga. Gani, si MGen. Sison na mismo ang ming-anunsyo sa pagbalhin na sab sa gi-resaykol nga dedlayn sunod tuig. Aron paligunon ang pagpanglingla, gideklara sa AFP/PNP/NTF-Elcac nga "*insurgency-free*" ang mga militarisadong mga barangay ug gibubo ang mga *band-aid* nga mga proyekto sama sa Barangay Development Program sa mga natugaw'ng mga komunidad human gipaubos sa binulang pagpang*hamlet*, pagpanghulga, pugos nga pagpasurender, pagpamatay ug uban pang mga walay-kaulaw nga mga krimen nga paglapas sa mga balaud sa tawhanong katungod ug internasyunal nga makitawhanong balaud.

Apan bisan kung giunsa pa pagtanyag, tin-aw sa katawhan sa kabanikanhan ug kasyudaran nga walay bisan gamay'ng kalinaw samtang anaa ang paghari sa pasismo ug terorismo sa reaksyonaryong estado. Samtang nagantus sa walay puas nga mga atake diha sa usa ka dili maagwantang sosyo-ekonomikong krisis, gidugangan pa ang pagkunhod sa kalidad sa ilang kinabuhi sa mga *neoliberal* nga mga atake sama sa makadaut nga mina, reklamasyon, ug reklasipikasyon sa kayutaan para sa eko-turismo ug komersyal nga paggamit.

Niining kahimtang sa katawhan, ang mga susama ni Arevalo ug Sison lang ang wala makasabot nganong gikinahanglan sa mga masang linupigan ug hinimuslan nga mokupot sa armas ug molunsad og gubat sa katawahan batok sa nanglupig ug nagpahimulos kanila. Dili bisan kanus-a maangkon ang tinuod nga kalinaw ug katilingbanong hustisya ilawom sa dunot nga alang-alang kolonyal ug alang-alang pyudal nga sistema kung asa malambuon ang nagharing hut-ong pinaagi sa pagpahimulos sa dugo ug singot sa mga mamumuo, mag-uuma ug uban pang hinimuslang hut-ong ug sektor.

Nagsingabot na ang ika-55 nga kasumaran sa subling pagtukod sa Communist Party of the Philippines (CPP) sa Disyembre 26. Ang Partido ang gitan-aw sa masang Pilipino isip nangulo sa demokratikong rebolusyon sa katawhan pinaagi sa malanatong gubat sa katawhan. Hul-os ang pagsalig sa katawhan nga himuon sa Partido ug sa rebolusyonaryong kalihukan ang tanan ug sa tanang nataran sa awayan aron i-asdang ang interes sa gilupigan ug gipahimuslan ug makab-ot ang

"Buk-on..." sundan sa pahina 3

DISYEMBRE 2023

ANG Paghimakas

Mapasalamaton ang *Ang Paghimakas* sa mga kontribusyon nga naghimong madaugon niini nga isyu. Sa pagpalambo sa atong *Ang Paghimakas*, giawhag ang tanang tigbasa nga padayong mo-amot og mga balita, piktyur, istorya ug uban pang sinulat. Mangayo sab kami sa inyong mga suhestyon ug komentaryo unsaon pa gyud pagpalambo ang atong bantalaan.

angpaghimakas@protonmail.com

negrosrevportal.wordpress.com

AP Kaundan

2 harassment, gilunsad sa mga Pulang manggugubat

GIHARAS SA USA KA TIM sa Armando Sumayang Jr. Command-New People's Army (ASJC-NPA) ang detatsment sa 15th Infantry Battalion sa Sityo Pangi, Brgy. Inayawan, Cauayan, Negros Occidental niadtong Disyembre 11, alas 8:00 sa kagabhi-on.

Matud ni Ka Andrea Guerrero, tigpamaba sa ASJC-NPA, "responsable ang 15th IB sa pagpatay sa tulo ka mga mag-uuma nga sila Gusting Mapos (Mayo 21 sa Sityo Bajay, Brgy. Caliling, Cauayan), Warren Cadarin ug Jovy Moreño (Nobyembre 7 sa Sityo Cambaga, Brgy. Yaoyao, Cauayan) ug gipagawas nga mga kaswalti sa NPA nga napatay sa kunohay engkwentro. Sila usab ang nagpaluyo sa padayong pagkawagtang sa usa ka organisador sa mag-uuma nga si Deah Lopez ug pagkapatay sa iyang kaubang usa ka traysikol drayber nga si Peter Agravante."

Samtang, duha ang samaron sa mga tropa sa 62nd IB sa dihang giharas sa usa ka yunit sa Leonardo Panaligan Command (LPC-NPA) ang 62nd IBPA Patrol Base nga nahimutang sa Brgy. Sandayao proper, Guihulngan City, Negros Oriental niadtong Disyembre 13, alas 8:00 sa kagabhi-on.

Gipahayag ni Ka JB Regalado, tigpamaba sa LPC-NPA, nga ang maong opensiba sa mga Pulang manggugubat tubag sa daghang kalapasan sa tawhanong katungod nga gihimo sa 62nd IB batok sa katawhan lakip ang pagpusil-patay kang Braullo Tubalado sa Brgy. Amontay, Binalbagan, Negros Occidental niadtong Disyembre 6.

Mga rapist, gisilotan

Gisilotan sa usa ka yunit sa Roselyn Jean Pelle Command (RJPC-NPA) si Delberto Aurita, 62 anyos ug usa ka lupon, sa Sityo Palala, Brgy. Marcelo, Calatrava, Negros Occidental niadtong Disyembre 14 sa kaadlawon. Pila ka higayon nga gilugos ni Aurita ang pipila niya ka pamilya, lakip ang mga menor de edad. Tigpaniid usab siya sa lihok sa mga lumulupyo nga gidudahang mga tigsuporta sa NPA ug sa rebolusyonaryong kalihukan. Tiggamit usab si Aurita sa iligal nga droga.

"2 harassment..." sundan sa pahina 4

"Buk-on..." gikan sa pahina 2

pangandoy sa katawhan nga malungtaron ug makatarunganong kalinaw.

Sa pagtikang paingon sa bagong tuig sa pagpakig-rebolusyon, ang libuan ka mga pwersa sa mga organisasyong masa, ilabina sa mga mamumuo ug mag-uuma, gikinahanglang padayong mopukaw, mo-organisa ug mopalihok aron makonsolida ug mapalapad pa ang rebolusyonaryong kalihukan. Makigbisog sa mga kampanya kontra-imperyalista, kontra-pyudal ug kontra-pasista batok sa todo-largadang atake sa reaksyonaryong estado sa batakang katungod ug interes sa katawhan. Ang nagkahiusang prente gikinahanglang molapad aron makig-away sa *neoliberal* ug panggubat nga tumong sa imperyalistang US ug China.

Ang NPA gikinahanglang padayong molunsad og mga taktikal nga opensiba nga mopahuyang ug modugmok sa malupigong pwersa sa kontra-rebolusyon. Hugot nga huptan ug gamiton ang kusog sa katawhan ug ang inspirasyong gibilin sa mga rebolusyonaryong martir ug bayani sama kanilang Kaubang Jose Maria Sison ug Kaubang Rogelio Posadas sa pagpatuman sa armadong pakigbisog, rebolusyong agraryo ug pagtukod og baseng masa.

Dili motugot ang katawhang Negrosanon nga mangibabaw ang gahum sa nagharing hut-ong hangtud sa kahangturan. Panahon na para buk-on ang kahadlok ug pabation ang kaaway sa natigom nga kayugot sa gamhanang katawhan. AP

"2 harassment..." gikan sa pahina 3

Sa mao gihapong barangay, gisilotan usab sa mga operatiba sa RJPC-NPA si Angelo de la Cruz, usa ka barangay tanod, niadtong Disyembre 10, alas 5:00 sa kaadlawon, sa Sityo Kamao, sa kasong pagpanglugos sa iyang mga kadugo, lakip usab ang usa ka menor de edad.

Sa Toboso, Negros Occidental, gipahamtanga'g silot kamatayon si Eduardo Baynosa Sr, 56 anyos, niadtong Oktubre 20 sa Sityo Quarry, Brgy. Poblacion.

Kanhing sakop sa NPA si Baynosa, nga dugay nang wala sa serbisyo ug nahimong kriminal batok sa katawhan ug traydor sa rebolusyon. Aduna siyay kaso sa pagpanglugos ug nahimong giya sa mga operasyong kombat sa militar, pagtudlo ug pugos nga pagpasurender sa lumulupyo, ug aktibong nagpangita sa mga pamilya, lakip ang mga kabataan, sa mga aktibong Pulang manggugubat.

Narekober gikan kang Baynosa ang iyang *identification card* sa CAFGU Active Auxiliary (CAA), *mission order* ug ubang personal nga kagamitan.

Sa laing operasyon, gisilotan sa usa ka tim sa RJPC- NPA si Welfredo Brasona, usa ka *chainsaw operator*, niadtong Disyembre 2 sa Sityo Kabalagnan, Brgy. Laga-an, Calatrava. Gigamit ni Brasona ang iyang trabaho aron maniid sa lihok ug mga besingan sa NPA ug pagpanudlo sa mga mag-uumang gipasanginlang tigsuporta sa NPA. Narekober gikan kang Brasona ang usa ka .45 nga armas, magasin ug mga bala. AP

Mag-uuma, gipatay sa 62nd IB sa Binalbagan

SA BULAN SA DISYEMBRE, DUHA ka nagsunod nga peke nga engkwentro ang gihimo sa AFP aron tabunan ang ilang krimen batok sa katawhan.

Gipusil-patay sa mga tropa sa 62nd IB si Braullo Tubalado, may asawa ug mga anak, niadtong Disyembre 6 alas 5:00 sa kaadlawon sa Sityo Karanawan, Brgy. Amontay, Binalbagan, Negros Occidental. Gipagawas nga kaswalti si Tubalado sa engkwentro tali sa maong militar ug sa Leonardo Panaligan Command-New People's Army (LPC-NPA). Gihimakak usab sa iyang asawa ug pamilya ang maong akusasyon. Gikan pa sa 2014 ang pagpasangil sa militar kaniya nga tigsuporta sa NPA.

Samtang, Disyembre 7 sa kaadlawon, iligal nga gi-aresto si Pokoy Rebradilla, usa ka mag-uuma, sa mga pwersa sa 94th IB sa Sityo Karanawan-Buli, Brgy. Buenavista, Himamaylan City, Negros Occidental. Gidala si Rebradilla uban sa iyang anak sa Tambo Headquarters sa 94th IB sa Ayungon, Negros Oriental.

Si Rebradilla miyembro sa Kauswagan sang Mangunguma sang Brgy. Buenavista (KMB) ug igtagsa ni Joel Casusa nga gidakop usab uban sa usa pa niadtong Nobyembre 8. Gipasanginlan silang sakop sa NPA.

Niining higayona, duha ka hugna nga nagpabuto ang mga tropa sa 94th IB. Pasado alas 12 sa kagabhi-on ang unang pagpabuto samtang gisaka ang balay, gi-interogar ug gitortyur si Rebradilla. Alas 3:00 sa kaadlawon ang ikaduha nga pagpabuto sa mga sundalo. Gipagawas sa giingong militar nga may nahitabong engkwentro tali sa 94th IB ug Mount Cansermon Command (MCC-NPA).

Human ang pagpatay kang Braullo Tubalado, pugos nga gipabakwit sa mga pwersa sa 62ng IB ang mga residente sa Sityo Karanawan niadtong Disyembre 9. Mimugna kini og pagkabalaka sa mga apektado para sa ilang panginabuhian.

"Mag-uuma..." sundan sa pahina 5

"Mag-uuma..." gikan sa pahina 4

Ingonman, sa lungsod sa La Castellana, gikastigo sa mga tropa sa 62nd IB ang tulo ka managsuong Gallego sa Sityo Paho, Brgy. Cabagnaan niadtong Disyembre 5, pasado alas 8:00 sa kagabhi-on. Nanulo-namusil og langgam ang managsuon sa dihang nag-operasyon ang mga sundalo sa giingong lugar. Samtang, nagtiner duol sa mga pinuy-anan sa mga mag-uuma ang mga tropa sa 62nd IB ug pugos nga gisaka ang mga balay sa mga residente sa Sityo Naube, Brgy. Puso niadtong Disyembre 14 ug sa Sityo Linggahub, Brgy. Sag-ang niadtong Disyembre 18 kutob 20 sa maong lungsod.

Gikampohan usab sa giingong militar ang simbahan sa Sityo Sunflower, Brgy. Santol, Binalbagan niadtong Disyembre 15.

Gisaka sa usa ka platun nga pwersa sa 62nd IB ang mga panimalay sa mga mag-uuma ug pugos nga gikuhaan sila'g mga litrato niadtong Disyembre 11 sa Sityo Patag, Brgy. Riverside, Isabela, Negros Occidental. Nakamugna kini og kahadlok sa mga lumulupyo ilabina sa mga bata. Mao sab ang gihimo sa giingong militar sa tibuok barangay sa Santol ug Amontay gikan Disyembre 9 kutob 20.

Sa Southwest Negros, duha ka semana na nga nagtiner ang mga tropa sa 15th IB sa mga sityo sa Abu ug Indangawan, Brgy. Manlucahoc, Sipalay City, Negros Occidental ug nagsuroy-suroy sa mga kasikbit nga sityo sa Singarungan, Cabilukan ug Pinus-an sugod Nobyembre 26 kutob Disyembre 16.

Sa North Negros, nakaangkon og kadaut ang mga mag-uuma sa nag-operasyong mga tropa sa 79th IB sa mga bulan sa Hulyo ug Agosto.

Giransak sa giingong militar ang mga balay sa tulo ka mag-uuma nga sila Jimmy Fuentes, Moises Sabordio ug Bosyong Sorenio sa mga sityo sa Minaungka ug Alangahag, Brgy. Tamlang, Escalante City, Negros Occidental niadtong Hulyo 18. Gitineran usab ang nataran ug perimetro sa mga balay nilang Sabordio ug Sorenio sulod sa duha ka semana.

Samtang, duha ka mag-uuma ang giharas ug gikastigo sa mga tropa sa 79th IB niadtong Agosto 12 sa Sityo Calanugan, Brgy. Minapasuk, Calatrava, Negros Occidental tulo ka adlaw human ang ambus sa mga Pulang manggugubat sa Roselyn Jean Pelle Command (RJPC-NPA).

Niadtong Agosto 25, giransak sa mga tropa sa 79th IB ang mga balay sa lima ka mag-uuma sa Sityo Huybesan, Brgy. Winaswasan, Calatrava ug naglisod sa pagbangon sa dihang gipahapa sa giingong militar si Elena Magusara, 70 anyos. Pugos usab nga gipagiya sa mga sundalo si Judy Labrador, 23 anyos, sa lima ka mga balay nga ilang giransak.

Sa Negros Oriental, pugos nga gisaka ug gitineran ang pinuy-anan ni Tonie Elod sa sobra 30 ka tropa sa 62nd IB sa Sityo Mabato, Brgy. Talaon, La Libertad. Gitineran usab sa dul-an 100 ka pwersa sa gikaingong militar ang mga tabuan sa Sityo Tiwi, Brgy. Aya niadtong Disyembre 4.

Sugod Disyembre 16 sa kagabhi-on kutob sa Disyembre 20, gitineran usab sa 37 ka tropa sa 62nd IB ang mga kabalayan sa mga mag-uuma sa mga sityo sa Kambairan, Amumuyong ug Banderahan, tanan langkub sa Brgy. Trinidad. Guihulngan City. AP

Pagbalik sa istoryahanay pangkalinaw, gihangop sa mga Negrosanon

GIHANGOP SA MGA MASANG NEGROSANON ang paningkamot para sa subling pagbalik sa istoryahanay pangkalinaw, apan sobra pa sa usa ka deklarasyon ang ilang gidemanda.

Kini ang pahayag ni Ka Bayani Obrero, tigpamaba sa NDF-Negros, nga mingpaabot usab sa ilang pagsuporta sa istoryahanay pangkalinaw, uban ang ilang kaalyadong mga rebolusyonaryong organisasyon sa isla.

Niadtong Nobyembre 28, gianunsyo sa GRP ug NDFP sa ilang tagsa ka *press conference* ang ilang pagpirma sa usa ka *joint statement* didto sa Oslo, Norway lima ka adlaw sa wala pa ang pag-anunsyo. Nipirma sab ang representante sa Royal Norwegian Government (RNG) nga tigpahigayon sa istoryahanay tali sa duha ka habig sa gubat sibil sa nasud.

Samtang malanaton ug malisod ang agianan sa negosasyon pangkalinaw, ang susamang paningkamot mohatag og kahayag sa mga hisgutanang tuman nga nakaapekto sa mga Negrosanon ug sa tibuok katawhang Pilipino, matud ni Obrero.

Sugod nga giimposar sa rehimeng Duterte ang Memorandum Order 32 (MO32), kakuyog ang Proclamation 360 ug 374, ug ang Executive Order 70 (EO 70), gituboy niini ang kultura sa impunidad nga nagpaisog sa AFP/PNP/NTF-Elcac sa paghimo og daghang mga krimen. Nahimong usa ka nataran sa pagpamatay ang isla sa Negros, kung asa mayoriya sa mga biktima mga mag-uuma ug mamumuo sa umahan ug mga *hors de combat* nga rebolusyonaryo.

Dugang ni Obrero, padayong gisinggit sa mga Negrosanon ang hustisya para sa Sagay masaker, Oplan Suaron 1 ug 2, ug uban pang susama sa Sauron nga mga operasyon, ingon man para sa sobra 38,000 ka biktima sa paglapas sa tawhanong katungod sa isla ilawom sa rehimeng Marcos Jr.

Gipatin-aw ni Obrero nga labaw pa sa deklarasyon, gikinahanglang makita sa masa ang kamatinud-anon sa rehimeng Marcos sa pagkab-ot sa tinuod nga kalinaw sama sa pagpahunong sa militarisasyon sa kabanikanhan nga mihatag proteksyon sa mga *neoliberal* nga proyekto sa langyaw'ng kapitalista ug dagkung kumprador ug agalong yutaan.

Gipanawagan usab sa NDF-Negros ang pagpagawas sa mga NDFP *peace consultants* ug mga binilanggong pulitikal. Tulo sa giingong *peace consultants* ang gikan sa Negros, sila si Ka Frank Fernandez, Ka Cleofe Lagtapon ug Ka Ramon Patriarca.

Ang pagbasura sa Anti-Terrorism Law, EO70 ug MO32, ug ang pagwagtang sa bansag sa CPP-NPA-NDF isip "terorista" dili lang panawagan sa NDF-Negros kung dili sa daghang mga maki-kalinaw nga mga grupo ug indibidwal.

Bogus nga amnestiya

Samtang, gitawag sa Apolinario Gatmaitan Command-NPA Negros Island nga "bogus ug binuang" ang programang amnestiya sa karong rehimeng Marcos sama sa "*local peace efforts*" nga gipanghambog sa AFP-Visayas Command.

Matud kang Ka Maoche Legislador, tigpamaba sa AGC-NPA, ang nagpadayong kontra-rebolusyon sa AFP sa kabanikanhan ug kasyudaran nagpamatuod sa pabalik-balik nga kapakyasan sa pagpukan sa demokratikong rebolusyon sa katawhan nga nangunang gilunsad sa NPA.

Gidugang niya, ang nag-inusarang paningkamot sa AFP mao ang paglapas sa tawhanong katungod ug internasyunal nga makitawhanong balaud. Ang sige-sigeng pagyawyaw kalambigit sa ilang bersyon sa "kalinaw" mas nagpadayag nga sila mga kriminal ug kaaway sa gilupigan ug gipahimuslan. AP

Mga binilanggong pulitikal, suportado ang istoryahanay pangkalinaw

NILUNSAD OG PUASA-PROTESTA ANG DILI moubos sa 100 ka binilanggong pulitikal sa isla sa Negros niadtong Disyembre 10 aron ipadayag ang ilang suporta sa gi-anunsyong subling pagpadayon sa istoryahanay pangkalinaw tali sa GRP ug NDFP.

Matud sa pahayag sa Kapatid-Negros, organisasyon sa mga pamilya ug higala sa mga binilanggong pulitikal, ang mga binilanggong pulitikal nanghinaut nga dihadiha maproseso ang mga butang nga makaayo sa istoryahanay pangkalinaw sama sa pagseguro nga ang tanang imbolbado sa istoryahanay mahataga'g garantiya sa ilang seguridad ug imunidad, ang hinanaling pagpagawas sa dili moubos sa 17 ka mga naprisong konsultant sa NDFP, ang walay kundisyong pagpagawas sa dul-an 800 ka binilanggong pulitikal sa tibuok nasud, ug ang pagwagtang sa bansag sa NDF ug mga tawo niini isip mga "terorista."

Gipanawagan usab nila sa gobyernong Marcos ang pagpagawas sa makitawhanong sukaranan sa mga masakiton nga mga tigulang nga binilanggong pulitikal sama kanilang Ka Frank Fernndez, 75 anyos ug kanhing tigpamaba sa NDF-Negros, ug Gerardo de la Peña, 84 anyos, nga parehong binilanggo karon sa National Bilibid Prison sa Metro Manila.

Gipanawagan usab sa Kapatid-Negros ang pila ka reporma sa bilangguan matud sa 2015 United Nations Standard Minimum Rules on the Treatment of Prisoners, ukon Nelson Mandela Rules, sama sa pagpahunong sa pisikal ug sikolohikal nga tortyur sa mga gidakop sa Army ug kapulisan nga mga akusado, ilabina sa wala pa gidala sa Bureau of Jail Management and Penology (BJMP), ug pagpakita sa gidakop ug giwagtang nga mga akusado nga sila Lyngrace Marturillas, Renel de los Santos, Denald Mialen ug Deah Lopez, nga "*missing*" hangtod karon human giaresto sa mga elemento sa 94th IB ug 15th IB niadtong Abril 20 sa Hinigaran ug Setyembre 21 sa Sipalay City.

Dugang pang gidemanda ang pagpataas sa matag-adlaw nga badyet sa pagkaon sa mga binilanggo, pagpataas sa matag-adlaw nga badyet sa ilang tambal ug ang pagsulbad sa kaylap nga problema sa sobrang paghuot sa mga bilangguan.

Katapusan nilang panawagan ang mainantigong paghusay sa mga kaso para malikayan ang dili angay nga pagdugay sa bilangguan, ug ang hingpit nga implementasyon sa BJMP sa Republic Act 7438 (balaud nga nagsaysay sa mga katungod sa mga piniriso), lakip na ang mga batakang katungod sa mga binilanggo nga regular nga mokonsulta ug mabisita sa ilang abogado ug pamilya, ingon man sa ilang pari ug doktor, sa ilang kaugalingong pagpili. AP

2 ka mabdos, iligal nga gidakop sa 11th IB

ILIGAL NGA GI-ARESTO SA MGA sakop sa 11th IB ug 705th Regional Mobile Force Battalion (RMFB)-7 ang duha ka mabdos nga *hors de combat* nga silang Janet Dela Fuente (Ka Aubrey), 28 anyos, siyam ka bulan nga mabdos, ug Jerlyn Cadileña (Ka Sarah), 23 anyos, lima ka bulan nga mabdos, niadtong Disyembre 18 sa buntag sa Sityo Katubahan, Brgy. Tayak, Siaton, Negros Orintal. Gipagawas sa giingong militar nga ni-"surender" ang duha.

On medical leave sila Ka Aubrey ug Ka Sarah tungod mabdos sa dihang gidakop sa giingong militar. Nag-*bleeding* si Ka Sarah bunga sa iyang pagmabdos maong gipapahuway siya uban kang Ka Aubrey.

Saysay ni Ka Estrella Banagbanag, tigpamaba sa Rachelle Mae Palang Command-NPA Southeast Negros (RMPC-NPA) nga gituis sa 11th IB ang kamatuorang iligal nga gidakop ug gideteni ang duha. Dugang pa ni Banagbanag nga, "angayang respetuhon ang katungod sa duha ka mabdos ug dili ipresentar isip mga tropeyo sa mini nga kadaugan sa korap nga Enhanced Comprehensive Local Integration Program (E-CLIP) ug sa NTF-Elcac. Gikinahanglan silang pagawason ug dili pwedeng prisohon tungod sa ilang kahimtang."

Matud sa Protocol 1 sa Geneva Conventions, ang mga kaso sa mga mabdos, "...nga giaresto, gideteni o gibilanggo sa rason nga may kalambigitan sa armadong konplikto, kinahanglang hatagan og konsiderasyon uban na ang taas nga prayoridad (Artikulo 76, parapo 2)." AP

Kasumaran sa pagka-martir ni Ka Joma, gihandum

MINGHALAD OG USA KA *POETRY reading* isip paghandum sa unang kasumaran sa pagka-martir ni Ka Jose Maria Sison niadtong Disyembre 16 ang tibuok rebolusyonaryong pwersa sa isla sa Negros. Gibasa ang gihubad nga balak nga "Pag-abi abi sa dili ma-abi abi" ni Ka Joma ug gipagawas ang bidyo sa *social media*.

Samtang, gilunsad usab ang subling pagpanumpa sa mga rebolusyonaryong pwersa ug mga Pulang manggugubat sa Central ug Southwest Negros sa maong adlaw. Gipahigayon usab ang kolektibong pagtuon sa "Dili Mapukan ang Demokratikong Rebolusyon sa Katawhan," ang katapusang pahayag ni Ka Joma.

Si Ka Joma ang nahimong tsirman sa subling gitukod nga Communist Party of the Philippines (CPP) niadtong Disyembre 26, 1968. Namartir si Ka Joma niadtong Disyembre 16, 2022 tungod sa sakit. AP

Ispading 2023, pasidungog para kang Ka Ericson Acosta

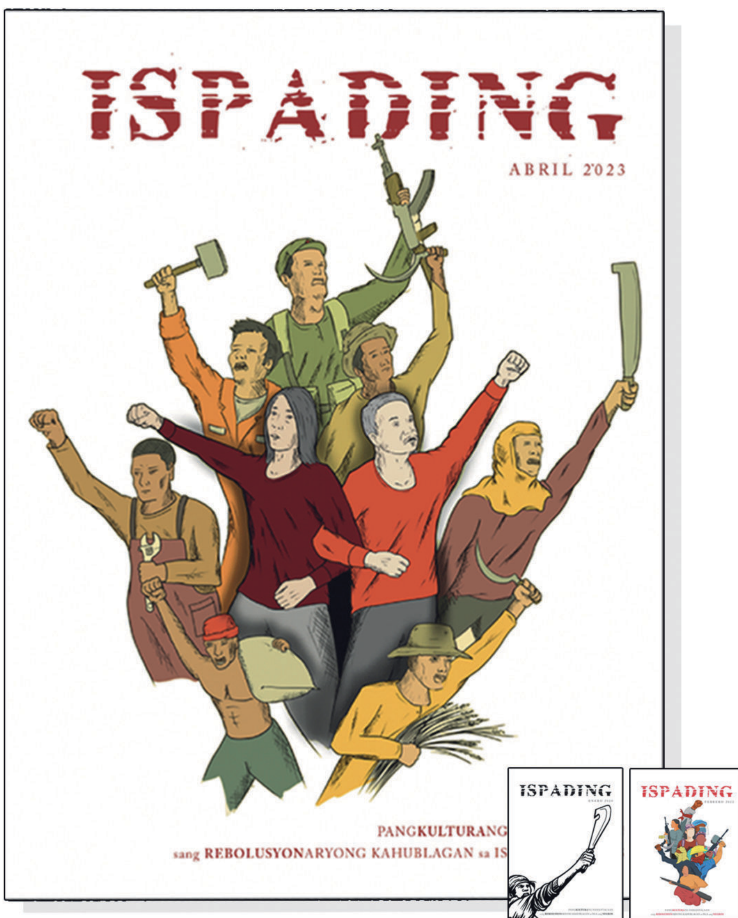
ANG IKATULONG EDISYON SA ISPADING, pangkulturang pamantalaan sa rebolusyonaryong kalihukan sa isla sa Negros, ang gipagawas niadtong Nobyembre 21 ug espesyal nga gipasidunggan si Kaubang Ericson Acosta o mas giila sa mga masang Negrosanon nga "Ka Fredo."

Si Ka Fredo usa ka bantug nga rebolusyonaryong artista ug magbabalak sa nasud nga nihalad sa iyang kinabuhi sa isla sa Negros sa niaging Nobyembre 30, 2022. Siya sab ang usa sa tigduso aron mahimugso ang Ispading niadtong tuig 2020.

Pila ka mga balak ug mga awit ni Ka Fredo ang gipili aron imantala niining edisyon sa Ispading kadungan ang ubang mga tampo sa mga talentadong mga rebolusyonaryong artistang pangkultura sa isla.

Mingdugang usab og bag-ong seksyon para sa tampo sa mga binilanggong pulitikal.

Samtang, para sa unang anibersaryo sa pagka-martir ni Ka Ericson Acosta, gipanawagan sa NDF-Negros ang pagduso sa Comprehensive Agreement On Social and Economic Reforms (CASER) draft sa NDFP ug paglunsad og mga diskusyon ilabina sa hut-ong mamumuo ug mag-uuma kalambigit sa repormang agraryo ug nasudnong industriyalisasyon isip mga yaweng punto sa pagsulbad sa ugat-hinungdan sa armadong konplikto.

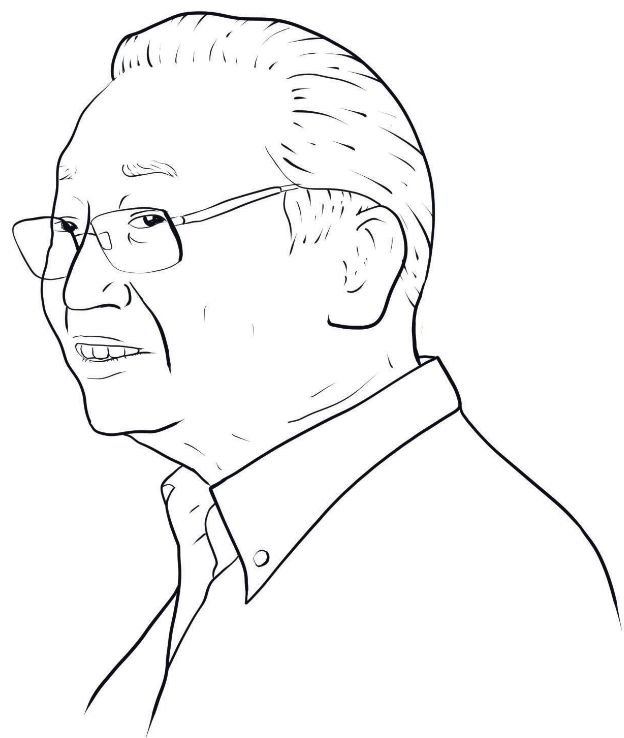
Pwede ma-download ang Ispading sa www.negrosrevportal.wordpress.com

Ang CASER nagsilbing kasingkasing ug kalag sa istoryahanay pangkalinaw tali sa NDFP ug GRP. Tumong sa CASER nga tapuson ang dunot nga alang-alang kolonyal ug alang-alang pyudal nga sistemang gidominahan sa mga dagkung kumprador ug agalong yutaan ug ang paghari sa imperyalistang US sa ekonomiya sa Pilipinas, ingon man bungkagon ang kuyanap nga monopolyo sa yuta sa kabanikanhan pinaagi sa libreng pagbahin-bahin sa yuta sa mga nagtikad. AP

ISKULHAWS

Ka Joma: Bantugang Komunistang Pilipino

USA NA KA TUIG ANG milabay sukad mingtaliwan si Kaubang Jose Maria Sison, mas nailhan isip Ka Joma, niadtong Disyembre 16, 2022 apan napatik na sa kinahiladman sa tanang rebolusyonaryong pwersa ang iyang dalaygong proletaryong rebolusyonaryong diwa, kinaadman ug binuhatan.

Si Ka Joma giisip nga usa sa mga pinakahait sa karong panahon sa pagsabot sa gamhanang rebolusyonaryong teoryang Marxismo-Leninismo-Maoismo (MLM). Napamatud-an ang iyang kahait diha sa iyang mainantigong pag-aplikar niini sa kongkretong kahimtang sa katilingban ug rebolusyong Pilipino ingon man sa kalibutanong kahimtang ug rebolusyong proletaryo. Dili lamang kini mga sinulat sa mga teoryang naglutaw sa tubig apan hugot nga gigakus sa tanang rebolusyonaryong pwersa ug masa tungod nitakdo kini sa ilang mga rebolusyonaryong pangandoy sa pagbag-o sa katilingban, sa ilang kinabuhi ug panginabuhian.

Napanday si Ka Joma taliwala sa hait nga panagbangi sa hut-ong. Gikan siya sa bantug nga pamilya sa mga hut-ong agalong yutaan sa Ilocos padulong sa impluwensya sa petiburgesya sa syudad sa dihang mitungha ug mingtrabaho sa Unibersidad sa Pilipinas sa Diliman. Iyang napangibabawan ang dunot nga kinaiya ug impluwensya sa hut-ong nga iyang gigikanan ug mitumaw isip "*prime mover*" sa subling pagduslit sa kalihukang masa sa dekada '60 human nga giguba sa mga rebisyunistang Lava ang karaang Partido ug Hukbong Mapagpalaya.

Dili gyud makalimtan ang SND ukon Struggle for National Democracy nga gisulat ni Ka Joma nga nagsilbing giya ug oryentasyon sa nagkadaiyang mga organisasyon ug grupo nga nakigbisog batok sa rehimeng US-Marcos Sr subay sa linya sa nasudnong demokratikong rebolusyon. Tungod niini, namugna ang mga kundisyon ug basehan aron subling tukuron ang Partido Komunista sa Pilipinas (PKP) niadtong Disyembre 26, 1968, diin si Ka Joma ang nagsilbing *founding chairman*, ug ang Bagong Hukbong Bayan (BHB) niadtong Marso 29, 1969.

Kabahin sa proseso sa pagpangandam ug subling pagtukod sa Partido, maisogon si Ka Joma sa pagpakigbangi sa mga rebisyu-

"Ka Joma..." sundan sa pahina 10

Mahinungdanon hangtud karon ang daghang sinulat ni Ka Joma (sa iya nom de plume nga Amado Guerrero):

- ***Tul-iron ang mga Kasaypanan ug Subling Tukuron ang Partido*** *(dokumentong sumada sa karaang PKP)*

- ***Katilingban ug Rebolusyong Pilipino*** *(dokumentong SICA sa Rebolusyong Pilipino)*

- ***Rebolusyonaryong Giya sa Reporma sa Yuta*** *ug ang* ***Giya sa Pagtukod sa Demokratikong Gobyerno sa Katawhan*** *(dokumento sa pagtukod sa organo sa gahum pangpulitika)*

- *Ang* ***Atong mga Hinanaling Tahas*** *(dokumentong sumada sa kalihukang masa ug pagtukod sa mga organisasyong masa sa kabanikanhan ug kasyudaran)*

- ***Mga Partikular nga Kinaiya sa atong Gubat sa Katawhan*** *(aplikasyon sa estratehiya ug taktika sa malanatong gubat sa katawhan sa kongkretong kahimtang sa Pilipinas)*

Sa dekada '80, nahimong giya ang mga mahinungdanong sinulat pinaagi ni Ka Joma ilawom sa iyang nom de plume nga Armando Liwanag sa panahong mingtumaw ang pagkwestyon sa alang-alang kolonyal ug alang-alang pyudal nga pagtuki sa katilingbang Pilipino ug pagdistrungka sa gubat sa katawhan pinaagi sa wala nga linyang strategic counteroffensive (SCO) nga gipaundan sa insureksyunismong syudad ug adbenturismong militar:

• ***Subling Palig-unon ang Atong mga Batakang Prinsipyo ug Tul-iron ang mga Kasaypanan***

• ***Mobarug para sa Sosyalismo batok sa Modernong Rebisyunismo*** *(hait nga pagtuki sa nahitabo sa USSR ug China ug nahimong giya sab sa mga proletaryong rebolusyonaryong pakigbisog sa ubang nasud sa tibuok kalibutan hangtud karon)*

• *Mga Update sa KRP pinaagi sa* ***Pulitika ug Ekonomiya sa Pilipinas*** *(nga anaa diha ang Mahitungod sa Moda sa Produksyon, Krisis ug Rebolusyong Pilipino ug ang Walay Kalitatibong Kausaban sa Kahimtang)*

"Ka Joma..." gikan sa pahina 9

nistang Lava ug paglutos sa Taruc-Sumulong nga mga bandido nga nagguba sa karaang Partido ug Hukbo. Mingpursige siya sa Unang Bantugang Kalihukang Pagtul-id aron matukod ang PKP sa iwag sa tukmang linya sa MLM ug sa pangkinatibuk-ang linyang pangpulitika sa demokratikong rebolusyon sa katawhan pinaagi sa malanatong gubat sa katawhan. Takdo usab kini sa mga paningkamot nilang Kaubang Mao sa pagpakigbangi sa mga modernong rebisyunistang naghari sa USSR (o Union of Soviet Socialist Republics) ug anam-anam nga nangibabaw sa sosyalistang China niining panahona.

Padayong nahimong lig-ong haligi sa rebolusyonaryong kalihukan si Ka Joma sa dihang gilunsad sa PKP ang Ikaduhang Bantugang Kalihukang Pagtul-id niadtong 1992 sa dihang ang modernong rebisyunismo subling nangibabaw sa PKP sa dekada 1980. Mao man kini ang panahon nga anaa sa estratehikong pagkapildi ang sosyalismo sa tibuok kalibutan tungod sa modernong rebisyunistang pagpangibabaw sa kanhing mga gamhanang sosyalistang nasud sama sa USSR ug China nga nag-impluwensya sa PKP.

Hasta sa katapusan niyang gininhawa, anaa si Ka Joma taliwala sa paglunsad sa Ikatulong Bantugang Kalihukang Pagtul-id sa tibuok rebolusyonaryong pwersa gikan sa Ikaduhang Kongreso sa PKP niadtong 2016 batok sa nagtunhay'ng penomenon sa konserbatismo sa tibuok rebolusyonaryong kalihukan. Bisan wala ang pisikal nga presensya ni Ka Joma, apan buhi sa gihapon ang iyang komunistang handumanan pinaagi sa daghan ug esensyal niyang mga sinulat nga gitibuok na sa 11 ka serye sa librong gi-ulohang Sison Reader Series. Gipagawas kini niadtong 2021 sa paningkamot sa iyang kaupod nga kapikas nga si Ka Juliet De Lima.

Usa ka dakung kawad-on ang pagtaliwan ni Ka Joma, apan sa pikas bahin usa ka dakung dungog para sa rebolusyon ug pumuluyong Pilipino nga nahimugso sa iyang sabakan ang usa ka pinakamaayong anak sa katilingban nga si Ka Joma. AP

NegrosRevPortal

10 ka manggugubat, naka-gradwar sa BKP sa Central Negros

TALIWALA SA KUSGANONG OPERASYONG MILITAR sa langkub sa larangang gerilya sa Central Negros, madinaugon nga napahigayon ang konsentradong pagtuon sa Batakang Kurso sa Partido (BKP) sulod sa lima ka adlaw sa ikaduhang semana sa Disyembre.

Napulo sa mga Pulang manggugubat ang naka-gradwar sa giingong pagtuon. Matud ni Ka Gab, usa sa mga mitambong, "ang diskusyon sa Imperyalismo maoy mihatag kaniya og kahayag nga minglugar sa kaugalingon kung nganong walay demokrasya ug kagawasan ang katawhang nahimutang sa *'third world countries'* sama sa nasud Pilipinas."

Dugang pa gyud niya, iyang nakita pinaagi sa diskusyon sa Ekonomiya-Pangpulitika nga usa siya sa mga kabatan-onang gipahimuslan sa mga agalong yutaan sa mubo nga sweldo ug kulang sa benepisyo. "Kinahanglang kanunay ug padayon kitang motuon, dili mapul-an sa dugang pang pagpalig-on sa ideolohiya sa pag-atubang sa mas masibod pa nga pagsulong sa armadong pakigbisog batok sa inutil, nagpa-antus ug korap nga rehimeng US-Marcos Jr." AP

Balita sa Isla

No to Jeepney Phaseout!

Nagprotesta ang mga drayber ug gagmay'ng opereytor sa Bacolod City, Disyembre 15, sa pagpanguna sa Pagkakaisa ng mga Samahan ng Tsuper at Opereytor Nationwaide (PISTON) aron suportahan ang nasudnong istrayk batok sa *jeepney phaseout*.

Ang United Drivers and Operators Council (UNDOC)-Piston Negros ug Bacolod Alliance for Commuters, Operators and Drivers (BACOD)-Manibela nagdemanda sa pagpahunong sa *jeepney phaseout* tungod nagdala kini'g katapusan sa ilang panginabuhian. Gipanghimaraut usab kanila ang "*franchise consolidation*" nga sa esensya usa ka pagkamkam sa mga pribadong korporasyon sa sektor sa transportasyon.

Kaniadtong Oktubre 23, gisaulog sa UNDOC-Piston Negros ang ilang ika-34 nga anibersaryo pinaagi sab sa pagprotesta sa pila ka mga terminal sa syudad sa Bacolod ug Talisay aron batukan ang *jeepney phaseout* ug pagpasaka sa presyo sa gasolina.

Hunongon ang neoliberal nga mga pagpang-atake sa Negros!

Gipangunahan sa Kilusang Magbubukid sa Pilipinas (KMP)-Negros ug National Federation of Sugar Workers (NFSW)-Negros ang usa ka martsa-protesta gikan Provincial Capitol Lagoon paingon sa Fountain Of Justice (FOJ) sa Bacolod City niadtong Oktubre 25, adlaw sa mga pesante. Bitbit sa mga grupo ang pagbatok sa mga *neoliberal* nga pagpang-atake sa Negros ug mga paglapas sa tawhanong katungod, ilabina sa isyu sa reklasipikasyon sa kayutaan, ingon man ang pagpaningil kang Gob. Eugenio Lacson sa iyang papel isip amahan sa probinsya. Sa wala pa ang martsa-protesta, naglunsad og usa ka *forum* nga naghisgot sa mga *neoliberal* nga mga atake sa isla.

Batukan ang neoliberal nga agresyon sa atong kadagatan!

Nanawagan sa pagbatok sa tanang porma sa *neoliberal* nga agresyon sa kadagatan ang nagkadaiyang mga sektor sa pagpanguna sa Pambansang Lakas ng Kilusang Mamamalakaya ng Pilipinas (PAMALAKAYA)-Negros pinaagi sa pagmartsa gikan sa simbahan sa Iglesia Filipina Independiente (IFI) sa Bacolod City paingon sa FOJ niadtong Nobyembre 30, adlaw ni Andres Bonifacio. Pagkabuntag, milunsad usab og asembliya ang PAMALAKAYA-Negros sa IFI Church.

Free Palestine!

Nagpundok ang nagkadaiyang mga sektor, sa pagpanguna sa Negros tsapter sa College Editors Guild of the Philippines (CEGP), Kabataan Partylist, ug Rise for Education Alliance sa Fountain of Justice (FOJ) sa Bacolod City sa mismong adlaw ni Gat Andres Bonifacio, Nobyembre 30, aron ipakita ang pagpakighiusa sa katawhan sa Palestine taliwala sa sitwasyon sa Gaza. Midagkut ang mga mitambong og kandila ug gikundenar ang kadaut nga gidala sa imperyalismong US sa Pilipinas ug Palestine.

"Balita..." sundan sa pahina 12

3 ka sundalo, patay sa engkwentro sa Samar

PATAY ANG TULO KA TROPA sa 20th IB sa engkwentro tali sa maong militar ug NPA-Northern Samar (Rodante Urtal Command) sa Brgy. San Miguel, Las Navas, Northern Samar niadtong Nobyembre 23. Nag-operasyon ang mga sundalo sa pasangil nga moresponde sa epekto sa bagyo ug pagbaha sa maong lugar.

Matud kang Ka Amado Pesante, tigpamaba sa NPA-Northern Samar, "sukwahi sa mga pahayag nga nagkapuliki ang mga tropa sa 803rd IBde sa pagresponde sa lapad nga pagbaha, mas daghang tropa sa kaaway ang nadeploy sa dagkung mga *focused military operation* sa mga utlanan sa bukirang bahin sa Catubig ug Las Navas ug sa mga lungsod sa Pacific, tanan sa Northern Samar."

Samtang sa mao gihapong petsa, milunsad og silent 21-gun salute ang NPA ug ang tibuok rebolusyonaryong pwersa sa Eastern Visayas isip paghatag pasidungog sa unom ka Pulang manggugubat nga namartir sa pagpangbomba sa 8th ID sa Brgy. Imelda, Las Navas, Northern Samar.

Mahinumduman nga brutal nga gipatay sila Ka Helenita Paradalis (Ka Elay), Ka Gil Giray (Ka Biboy), Ka "Mamoy" Sablan, Ka Mela, Ka Mike ug Ka Joshua sa 50 ka higayon nga pagpamomba sa militar niadtong Nobyembre 23, 2022 sa maong lugar. AP

"Balita..." gikan sa pahina 11

PPs Day

Niadtong Disyembre 4, 44 ka mga *political prisoner* sa Negros Occidental District Jail (NODJ) sa Bago City uban ang ilang mga pamilya, higala ug pila ka mga bisita ang mitambong sa usa ka misa nga gisaulog ni Bishop Gerardo Alminaza para sa paghandum sa Political Prisoners Day. Sa usa ka programa, minghatag og mensahe sa pagpakighiusa ang mga pamilya ug bisita. Aduna sab mga dula ug kultural nga pasundayag nga gi-andam sa mga *political prisoners* ug mga bisita.

Bungkagon ang NTF-Elcac!

Nag-uban ang mga mag-uuma ug kabus nga taga-dakbayan sa Negros para sa pagsumiter sa petisyong nanawagan sa pagbungkag sa NTF-Elcac sa Commission on Human Rights (CHR)-Bacolod niadtong Disyembre 7. Nakatigom og sobra 1,500 ka pirma gikan sa nagkalain-laing mga komunidad sa mga mag-uuma ug kabus nga taga-dakbayan ang maong petisyon. Matud sa petisyon, ang kaylap nga pagpamatay, harassment ug pugos nga pagpa-surender sa Negros ang binuhatan sa NTF-Elcac.

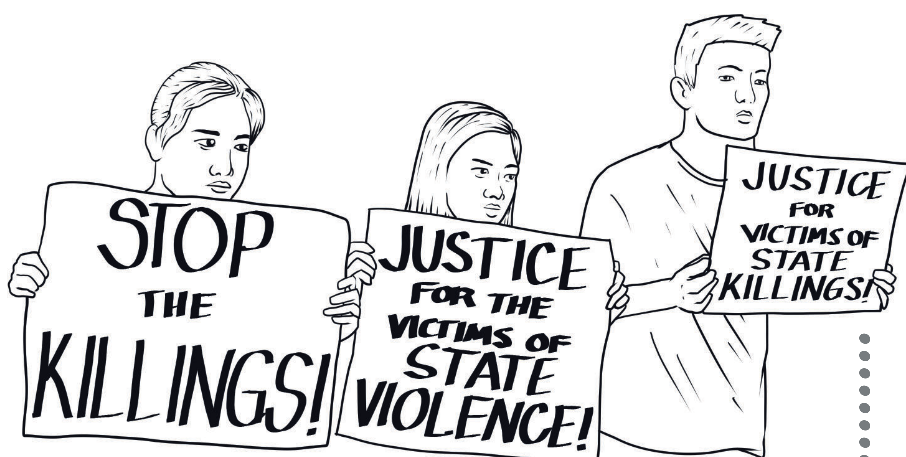
Nakig-dayalogo sab ang grupo sa Human Rights Advocates Negros (HRAN) kauban ang mga lider sa KMP-Negros kang CHR Officer-in-charge Vincent Parra sa CHR subregional office. Gihagit sa mga lider ang CHR nga magpahigayon og independyenteng imbestigasyon mahitungod sa nagsunod-sunod nga mga pagpamatay sa Negros, kabahin na niini ang karon lamang nga pagpatay sa usa ka mag-uuma sa Binalbagan.

Iduso ang Katungod sa Katawhan!

Nag-*caravan* ang nagkalain-laing mga grupo gikan sa norte ug sur nga bahin sa Negros paingon sa Bacolod City niadtong Disyembre 10 aron ikomemorar ang ika-75 nga anibersaryo sa Pangkalibutanong Adlaw sa Tawhanong Katungod.

Gipangunahan sa One Negros Ecumenical Council (ONE-C) ug HRAN ang usa ka *protest procession* nga may lima ka istasyong nagrepresentar sa panumpa nga iduso ang hustisya, kalinaw ug integridad sa minugna. Gikundenar nila ang *de facto martial law* sa Negros, ang nagkalain-laing mga pagpanglapas sa tawhanong katungod sa isla sa sulod sa usa ka tuig ni Ferdinand Marcos Jr. Gipanawagan usab ang pagwagtang sa NTF-Elcac ug ang pagbalik sa istoryahanay pangkalinaw.

Kaniadtong Disyembre 9, naglunsad og *human rights forum* ang HRAN sa DOLE Building sa Bacolod City nga gitambungan sa nagkalain-laing mga sektor. AP

300 estudyante, nag-walk out sa Cebu

ARON MOPROTESTA BATOK SA PAG-IBAN sa badyet sa mga pangpublikong unibersidad, pagtaas sa bayranan sa mga pribadong eskwelahan, pagpamig-ot sa estado, ug mga *neoliberal* nga palisiya ilawom sa administrasyong Marcos, nag-*walk out* (o nigawas sa ilang mga klase) niadtong Nobyembre 21 ang sobra 300 ka estudyante gikan sa nagkalain-laing mga unibersidad sa Cebu City ug nagtigom sila sa Fuente Osmeña Circle sa syudad.

Ang mga estudyante naggikan sa University of the Philippines-Cebu, University of San Carlos, Cebu Normal University, Southwestern University, University of San Jose-Recoletos, ug Cebu Institute of Technology-University.

Misalmot usab sa protesta ang uban pang mga sektor ug grupo sama sa mga tigbaligya sa Old Carbon Market ug mga drayber sa dyip nga mipadayag usab sa ilang pagbatok sa modernisasyon sa Carbon Market ug Jeepney Modernization Program nga naghulga sa ilang tagsa-tagsa ka mga panginabuhian.

Samtang, gidakop ang mga sakop sa Casia Matab-ang Residence Association (CAMARA), usa ka organisasyon sa mga kabus nga taga-dakbayan, nga sila si Marjhun Amoroto, Belt Sasar, Julito Pedillon ug Crisanto Gabutan, uban si Howell Villacrucis, Secretary-General sa AMA Sugbo-KMU, Kei Galon, tsirman sa Anakbayan-Cebu, ug Deviemar Opo, sakop sa Anakbayan Lapu-Lapu, niadtong Nobyembre 28 ug 29 nga may kalambigitan sa iligal nga demolisyon sa Sityo Casia, Brgy. Bangkal, Lapu-Lapu City sa Cebu.

Gireklamo sa mga residente ang kalit lang nga pag-abot sa sobra 30 ka mga sakop sa Special Weapons and Tactics (PNP-SWAT), ug *demolition team* bisan wala silay nadawat nga *demolition order* o *notice to vacate*.

Matud sa CAMARA ug sa Nagkahiusang Kabus sa Lapu-Lapu (NAKALAP), nakasinati sa grabeng troma ang mga bata, tigulang ug kababayen-an sa pagpalayas kanila, ilabina sa dihang gikastigo ug gitionan sa kapulisan ang mga residenteng nagkwestyon ug nagbabag sa demolisyon. Human sa iligal nga demolisyon, 39 ka panimalay ang naguba.

Bisag nakagawas na, nag-atubang pa gihapon og mga kasong Alarms and Scandals, ug Simple Disobedience ang mga iligal nga gidakop. Gipanawagan karon ang pagbawi sa mga kaso batok sa gitawag nga Bangkal7 ug pagpahunong sa mga pagpang-atake sa mga kabus nga taga-dakbayan ug mga tig-panalipod sa tawhanong katungod. AP

Mga protesta sa HR Day sa Cebu ug Panay

NAGLUNSAD OG PROTESTA ANG MGA progresibong grupo sa Panay ug Cebu niadtong Disyembre 10 para sa kasumaran sa ika-75 nga anibersaryo sa International Human Rights Day.

Sa Cebu, gipangulohan sa Karapatan Central Visayas ug BAYAN Central Visayas ang mobilisasyon sa Osmeña Boulevard, Cebu City. Sa Panay, nagpundok sa atubangan sa Iloilo Provincial Capitol, Iloilo ug sa atubangan sa Roxas City Cathedral, Roxas City, Capiz ang mga nagkalain-laing grupo lakip na ang mga tawong simbahan.

Ilang gidemanda ang hustisya para sa mga mag-uuma nga gipamatay ubos sa rehimeng US-Marcos-Duterte lakip na ang uban pang mga biktima sa pagpanglapas sa tawhanong katungod ug internasyunal nga makitawhanong balaud, ug pagbasura sa Anti-Terror Law. Lakip sa ilang gisinggit mao ang tinuod nga reporma sa yuta ug ang paghatag og subsidyo sa mga mag-uuma, pagtuboy sa katungod ug kaayuhan sa mga estudyante, ang dili pag-*phaseout* sa mga tradisyunal nga dyip, pagpaubos sa presyo sa palaliton ug uban pa.

Ila sab nga gipanawagan ang pagbalik sa istoryahanay pangkalinaw tali sa GRP ug NDFP aron mahatagan og kasulbaran ang ugat hinungdan sa armadong konplikto. AP

Buhi nga pamatuod sa kawalay hustisya

Kahimtang ug pakigbisog sa mga poldets sa Negros

NIADTONG DISYEMBRE 10—SA IKA-75 nga anibersaryo sa Internasyunal nga Adlaw sa Tawhanong Katungod—naglunsad ang 100 ka mga detenidong pulitikal (o poldets) sa Negros og lain na sab nga 24-oras nga pagpuasa. Mao kini ang ilang ikatulong tibuok-islang kolektibong aksyon niining tuig 2023. Dagway kini sa ilang pagsuporta sa bag-o lang nabaniog nga subling pagabli sa istoryahanay pangkalinaw tali sa gobyernong nagbase-sa-Manila ug sa gobyernong-nagbase-sa-kabukiran nga girepresentahan sa rebolusyonaryong NDF. Pagpaduso sab kini sa panawagan sa lain-laing mga organisasyon sa tawhanong katungod ug grupo sa Simbahan nga buhian na ang tanang mga poldets sa nasud.

Sa pagkakaron, adunay dulan 800 ka poldets sa tibuok Pilipinas, kung diin 17% o 134 ang natanggong sa lain-laing mga prisohan sa isla sa Negros. Wala pay labot ang pila pa ka mga Negrosanong poldets nga gipangpriso sa Metro Manila, Leyte, Cebu ug Bohol. Adunay 72 ka poldets sa Negros Occidental, samtang 62 ang anaa sa Negros Oriental. Niini, dili mominos sa 22 ang mga kababayen-an.

Sama sa ubang mga rehiyon sa nasud, mayorya sa mga poldets sa Negros mga ligal nga aktibista o sakop sa mga dayag nga kapunongan sa mag-uuma ug mamumuo, mamumuo sa katubhan, kabatan-onan, kababayenan ug uban pang sektor nga gilutos sa reaksyonaryong gobyerno tungod sa ilang pursigidong aktibismo sa kadalanan, pag-organisa sa mga komunidad sa kabanikanhan ug kasyudaran, o yanong pagsalmot sa ligal demokratikong kalihokan.

Gawas nila, aduna sab mga poldets nga gipangdakop tungod gidudahan nga mga lider o sakop sa mga rebolusyonaryong tinagong grupo sa CPP ug NDF, o kaha, gialigar nga mga kadre ug manggugubat sa armadong pundok sa NPA.

Ang mga poldets maoy buhi ug dili-malalis nga pamatuod sa kawalay hustisya, kagawasan ug demokrasya sa katilingbang Pilipinhon. Gimugna, gigamit ug dugang pang gipalig-on ang mga malupigong balaud, ang reaksyonaryong hukmanan, ang mga ahensya ug prisohan, ug ang mersenaryong AFP ug PNP, aron gukdon, pasakitan ug silotan ang misupak sa nagkagrabing hut-onganong pagpahimulos ug pagpanglupig sa mga dagkung kumprador-burgesya ug agalong yutaan. Ilabina karon—niining panahon sa NTF-Elcac—hingpit nga pasismo ang tubag sa reaksyonaryong estado taliwala sa nagapadayong protesta ug rebolusyon sa atong katilingban.

Ang unang mga adlaw sa pagkadakop ug pagkapriso sa mga poldets—kung diin ang kasagarang naggunit kanila mao pa ang Army ug PNP—mao ang panahon nga dayag ug tanang-bahin nga giyatak-yatakan ang kadaghanan sa ilang mga tawhanong katungod. Wala sila gibasahan sa ilang "*Miranda rights*," o sa ilang mga batakang katungod nga magpakahilom, ilabi pa nga gamiton batok kanila ang tanan nilang isulti, ug sa ilang katungod nga magpakitabang sa abogado nga ilang gipili, ug sa ilang mga minahal sa kinabuhi. Gipailawom sila sa mga interogasyon nga nagtumong sa pagkuha og mga impormasyon nga nagduot sa ilang kaugalingon ug sa ilang kaubanan, pamilya ug kahigalaan. Gihimo kini pinaagi sa gitawag nga *soft tactics* (o pagpangdani) ug samot na, sa *hard tactics* (o paggamit og tortyur).

Human ang naandang pamaagi sa kaaway nga diha-dihang pagtanum og hinimo-himong "ebidensya" batok sa mga poldets (sama sa mga armas ug granada), kasagarang mosunod na dayon ang paggamit sa kaaway sa giingong *soft tactics*. Lakip niini ang pagpatuo nga dili sila kasuhan bisan pa sa kuno mga ebidensyang nakuha gikan sa ilaha, kung hingpit nga mosunod sa kamandoan sa kaaway. Dayon, ang pagtanyag kanila og kwarta, panginabuhian ug *scholarship*, aron mapasayon kuno ang ilang pagbalik sa "sabakan sa balaud." Aduna pa kunoy madawat nilang ganti kung motabang sila sa "pagnyutralisa" (buot ipasabot, ang pagpabali, pagpadakop o pagpapusil-patay) sa mga ligal nga aktibista ug armadong rebolusyonaryo nga gipangita sa reaksyonaryong estado. Dinhi, klaro nga gigamit sa kaaway ang binurgis nga pamaagi—ang pagkamakinaugalingon ug pagka-indibidwalista—batok sa mga aktibista ug rebolusyonaryo, aron talikdan ang ilang gipanumpaan nga pag-alagad sa katawhan, kinabuhi man ang ihalad.

Ug unya, anaa ang giingong *hard tactics*, ilabina kung bisan pa sa mga pagpangdani, wala gihapon magpailad ang mga poldets sa mga Army ug PNP nga nidakop kanila.

Niining mga higayona, nakasinati ang mga poldet sa lain-laing porma sa pisikal nga tortyur. Dihay gipahiran ang nawong

"Buhi..." sundan sa pahina 15

"Buhi..." gikan sa pahina 14

ug uban pang bahin sa lawas og pinusa nga sili. Dihay gibutangan og bala ang gingi sa mga tudlo, ayha gikumot ang kamot. Dihay gikulata, gipaantus usab sa pila ka higayon nga pagkuryente sa mga tiil samtang gibinaklid. Dihay gitabunan og sinina ang ulo samtang balik-balik nga giyab-an og tubig ang nawong, nga daw gilumsan. Dihay giputos sa plastik ang tibuok ulo, hangtod kini magkapa-kapa ug dili na makaginhawa. Ang kadaghanan—lakip ang mga kababayen-an—nakaagi sab og mga tamparos, sumbag, patid, pag-buttstroke ug uban pang pagpangabuso.

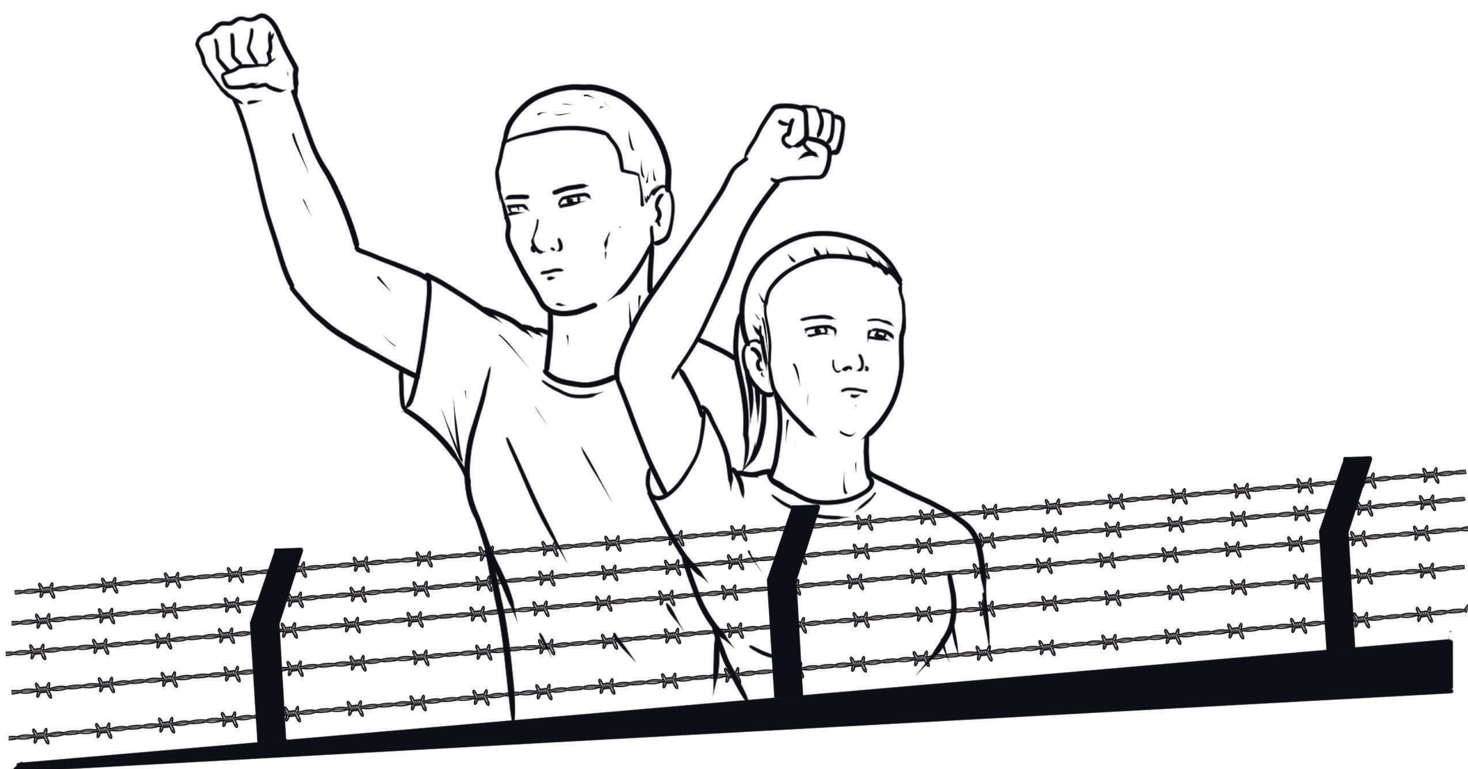
Gikumbina kini sa paggamit og sikolohikal nga tortyur, o mga pagpanghudlat ug pagpanghadlok. Ang labing grabi niini mao ang pagpanghulga nga i-*missing* sila, sama sa gihimo sa kaaway nilang Iver Larit ug Lyngrace Marturillas ug mga susama nilang wala na mahibaw-an kung naunsa na karon. Ug kining mga pagpanghadlok, gihimo dili lang nilang mga dinakpan, kundili sa ila sab nga mga pamilya, kaubanan, mga masa ug kahigalaan. Sa ingon aning mga kahimtanga, masukod ang kinutuban sa kaandaman sa mga aktibista ug rebolusyonaryo sa ilang pag-alagad sa katawhang linupigan.

Kining mga porma sa kapintasan, dili-makitawhanon o makaulaw nga pagtratar sa mga poldet nga pareho ra nga gisilotan na sila bisan wala pa man gani mapirmi kung insakto ba nga pasakaan sila og sumbong ug prisohon. Gihimo kini bisan og wala pa sila moagi sa reaksyonaryong proseso sa hustisya ug mataral sa reaksyonaryong hukmanan.

Labaw pa, gilapas sa mersenaryong AFP ug PNP ang ila mismong kaugalingong regulasyon kalabot sa mga konstitusyonal nga katungod sa tanang katawhan (nga nasulod sa Batakang Balaud sa reaksyunaryong estado), ug sa mga katungod usab nga *statutory* (o subay sa partikular nga mga balaud ubos sa reaksyunaryong sistema sa hustisya, sama sa Republic Act 7438 o Balaud Kalabot sa Pila ka Katungod sa mga Gipangdakop).

Labaw pa, wala kini nagtamod sa tawhanong katungod nga maoy lig-ong sumbanan sa pagtunhay sa modernong kanasuran sa kalibutan (o mga katungod nga nanukad sa 1948 Universal Declaration of Human Rights ug uban pang mga lagda sa United Nations). Nagabayolar kini sa internasyunal nga makitawhanong balaud (o international humanitarian law), nga nagplastar sa mga katungod ug katungdanan sa mga armadong pwersa ug sibilyan subay sa 1949 Geneva Conventions, nga nag-ila sa mga nangadakpang manggugubat ug *hors de combat* isip mga *prisoners of war*. Naglapas usab kini sa mga mahinungdanong kasabutan nga produkto sa istoryahanay pangkalinaw, sama sa 1998 GRP-NDFP Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law (CARHRIHL).

(Sa sunod nga isyu—ang kahimtang sa mga poldets samtang gipriso)

Pulang Saludo!

Mga maisog nga rebolusyonaryong martir sa Central Negros

GIHANDURAW KANATO NIINING ARTIKULO ANG namartir nga mga Pulang manggugubat gikan sa Leonardo Panaligan Command-New People's Army Central Negros Guerrilla Front (LPC-NPA). Nagdaku sa rebolusyonaryong pamilya, mas gipataas nila ang ilang kaamguhan pinaagi sa pagsalmot sa armadong pakigbisog. Tibuok kasingkasing nga gidawat ang hagit sa pag-alagad sa masang linupigan ug gipahimuslan hangtud sa ilang katapusang gininhawa.

Ka Max

Natawo si Ka Max (Marlo Albino) sa Sityo Tuko, Brgy. Trinidad, Guihulngan City, Negros Oriental niadtong 1981. Ika-upat siya nga anak ug bugtong lalaki sa pito ka managsuon. Naggikan siya sa rebolusyonaryong pamilya sa hut-ong nga tunga sa tunga-tungang mag-uuma. Grade 2 ang iyang nahuman apan bisan pa man, naningkamot siya nga makahibalong mosulat ug mobasa.

Buotan, hilumon ug kugihan si Ka Max. Responsable sa balay ug imbolbado sa produksyon sa uma. Sa panahon sa Oplan Sauron niadtong Disyembre 2018, usa siya sa giinitan sa mga tropa sa 62nd IB. Tungod niini, nagdesisyon siya nga mopasakop sa NPA.

Aktibo si Ka Max sa mga rebolusyonaryong gimbuhaton. Pinalangga siya sa masa ug sa mga kauban. Sakop siya sa Komiteng Tigpatuman sa Party Branch (KTPB) ug nagsilbing medikal opiser sa iskwad.

Wala gibuhian ni Ka Max ang iyang armas sa pag-atubang sa pasistang 62nd IB sa engwkentro niadtong Oktubre 29, 2022 sa Sityo Elijan, Brgy. Buenavista, Guihulngan City, hangtud nga nahimong martir sa edad nga 42 anyos.

Ka Miguel

Tumandok si Ka Miguel (Anthony Curson), 22 anyos, sa Sityo Natuling, Brgy. Budlasan, Canlaon City, Negros Oriental. Pinalanggang anak sa pamilyang kabus nga mag-uuma. Kugihan siya nga misalmot sa produksyon. Kung walay klase, nagtrabaho sab para makatabang sa pamilya.

Nahimong sakop sa Kabataang Makabayan (KM) si Ka Miguel niadtong 2016 ug aktibo sa mga gimbuhatong pang-organisa ug kultural sa ilang baryo. Usa sab siya ka biktima sa *red-tagging* sa panahon sa Oplan Sauron niadtong Disyembre 2018.

Tuig 2020, nagdesisyon si Ka Miguel nga mopultaym sa NPA. Dasig siya sa mga pagtuon ug walay pag-duhaduhang mipasakop sa Partido. Nagsilbi siyang Food and Logistics Officer (FLO) ug adunay panahon nga medikal opiser sa platoon *expansion unit*.

Samtang nag-*medical leave* si Ka Miguel tungod sa deperensya sa kidney, brutal siya nga gipusil-patay sa mga sakop sa 62nd IB sa Sityo Malatanglad, Brgy. Budlasan, Canlaon City niadtong Abril 28.

Ka Kris ug Ka Marnie

Si Ka Kris (Cristito Nelles Jr), 25 anyos, natawo niadtong Disyembre 4, 1997 sa Sityo Amumuyong, Brgy. Trinidad, Guihulngan City. Ikatulo siya sa 13 ka managsuon. Naggikan sa hut-ong nga taas sa tunga-tungang mag-uuma. Impluwensyado ang pamilya ni Ka Kris sa rebolusyonaryong kalihukan.

Grade 9 ang nakab-ot nga edukasyon ni Ka Kris sa burges nga tulunghaan. Nihunong sa pagtuon tungod gusto niyang mopasakop sa NPA. Human sa tulo ka bulang integrasyon sa NPA, nagkomit siya nga mo-pultaym niadtong Setyembre 2017.

Tuig 2018 nahimong sakop sa komite sa larangan (KL), nagsilbi siya isip *political instructor* sa platun. May panahon usab nga mibarug nga platun kumander. Maayo sa linyang masa si Ka Kris hinungdan nga suod kaniya ang mga kauban ug masa.

Natawo si Ka Marnie (Rolly Benero), 22 anyos, niadtong Enero 15, 2001 sa Sityo Columbia, Brgy. Trinidad, Guihulngan City. Bugtong siyang lalaki ug ika-upat sa lima ka managsuon. Naggikan sa hut-ong nga kabus nga mag-uuma ug nagdaku siya sa usa ka rebolusyonaryong pamilya.

Tuig 2018, mas nikusog pa ang kalihukang kabatan-onan ug kultural. Nahimo siyang sakop sa KM sa ilang lugar. Tungod wala naka-eskwela,

Mga maisog..." sundan sa pahina 17

"Mga maisog..." gikan sa pahina 16

gipakamaayo niyang mopasakop sa NPA aron sumpayan ang pakigbisog niadto sa iyang mga ginikanan.

Padayon siyang nagtuon sa mga rebolusyonaryong prinsipyo ug gi-aplikar sa aktwal nga sitwasyon. Nahimong maayo siya sa militar nga aspeto ug gitakda isip iskwad lider. Nahimong sakop sa KL niadtong 2021 ug subling gitakda sa *expansion area*. Daku ang iyang tampo sa integradong gimbuhaton sa larangang gerilya.

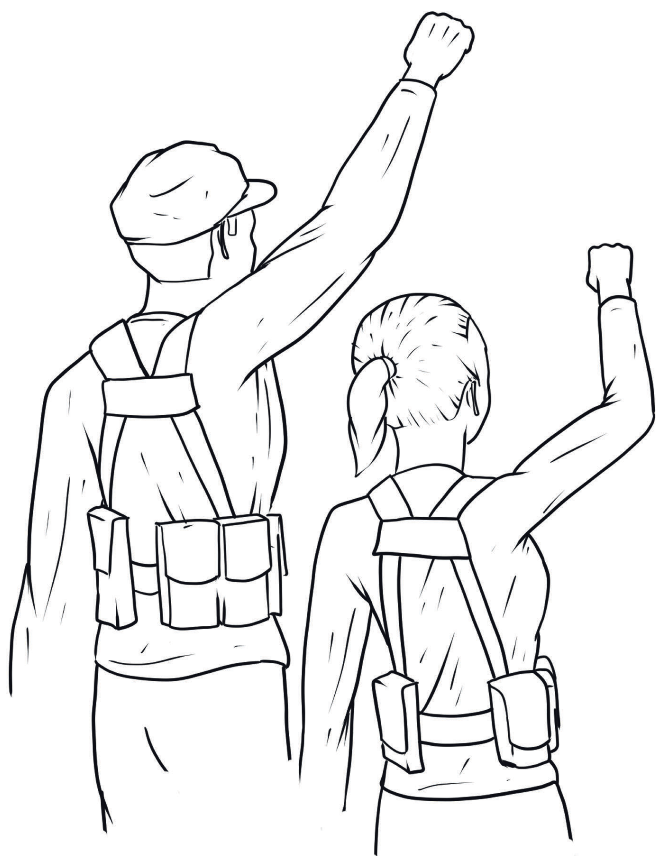
Na-martir si Ka Kris ug Ka Marnie sa engkwentro tali sa LPC-NPA ug sa mga sakop sa 16th Scout Ranger Company niadtong Mayo 20, sa Sityo Amumuyong, Brgy. Trinidad, Guihulngan City.

Ka Ryan ug Ka Dagger

Gikan sa kabus nga mag-uuma si Ka Ryan (Julwar Lobiano), 19 anyos. Natawo siya niadtong Hunyo 4, 2004 sa Brgy. Sandayao, Guihulngan City ug ika-unom sa siyam ka managsuon. Sa bata pang edad, nitabang na siya sa produksyon human namatay ang iyang amahan. Grade 2 ang iyang natapos sa pag-eskwela. Hilumon, buotan ug hingatawa ang iyang kinaiya.

Impluwensyado sa rebolusyonaryong kalihukan ang pamilya ni Ka Ryan. Sakop siya sa KM ug nitabang sa pag-organisa sa mga kabatan-onan ug mga mag-uuma sa ilang lugar.

Nagdesisyon si Ka Ryan nga mo-pultaym sa NPA niadtong Agosto 2022. Kugihan nga mipatuman sa iyang tahas nga gitakda sa Partido. Nahimo siyang katimbang nga FLO sa iskwad. Suod siya sa mga kauban ug masa.

Si Ka Dagger (Alvin Bayno), 19 anyos, natawo sa Sityo Caliban, Brgy. Banog-banog, Isabela, Negros Occidental niadtong Abril 28, 2004 ug ikatulo sa walo ka managsuon. Naggikan sa hutong nga kabus nga mag-uuma.

Grade 7 ang nakab-ot niya sa burgis nga eskwelahan. Nahimong *construction worker* sa Bacolod City sa menor de edad pa apan tungod sa kamubo sa sweldo, nibalik siya sa ilang lugar ug nanguma.

Kasagarang maabot sa NPA ang ilang lugar gikan pa niadto hangtud karon ug diha siya nalambigitan sa rebolusyonaryong kalihukan. Mipasakop siya sa NPA niadtong Pebrero niining tuiga ug nahimong kandidatong sakop sa Partido. Buotan ug kugihan nga kauban si Ka Dagger. Wala siya nag-duhaduha sa trabaho ug tahas.

Nahimong kaswalti sila Ka Ryan ug Ka Dagger sa nahitabong engkwentro kaniadtong Mayo 20 tali sa LPC-NPA ug 62nd IB sa Sityo Napiluan, Brgy. Quintin Remo, Moises Padilla, Negros Occidental. Sa ikatulong hugna sa gubat na-martir si Ka Ryan samtang gitiwasan sa mga tropa sa 62nd IB ang samarong si Ka Dagger.

Ka Bryan

Gikan sa kabus nga mag-uuma si Ka Bryan (Marvic Ebarle). Natawo sa Sityo Bungao, Brgy. Trinidad, Guihulngan City ug nakahuman sa elementarya. Gipadaku si Ka Bryan sa iyang mga ginikanan sa pagpalangga.

Napanday ang pamilya ni Ka Bryan sa rebolusyonaryong kalihukan ilabina sa panahon sa kontra-pyudal nga pakigbisog batok sa despotikong agalong yutaan sa ilang lugar kaniadtong 2005. Nasakop siya sa KM ug tuig 2002 sa dihang nag-desisyon nga mo-pultaym sa NPA. Para kaniya, dili molahutay ang nakab-ot nga mga kadaugan sa pagpanalipod sa yuta kuyog sa masa kung wala ang Partido ug NPA nga mangulo sa tibuok rebolusyonaryong han-ay.

Seryoso, hinu-on ug manggi-alamon si Ka Bryan. Maayo siya sa gimbuhatong medikal, kultural ug maayo sa linyang masa rason nga pinalangga siya sa mga masa. Nahimo siyang tim lider, iskwad lider ug responsableng opisyal sa platung gerilya.

Naka-*medical leave* si Ka Bryan sa dihang tinuyong gipatay sa mga tropang 62nd IB sa dihang kalit nga girakrakan uban ang usa ka mag-uuma samtang nagbantay sila og motor nga masakyan sa Sityo Balunggay, Brgy. Montilla, Moises Padilla niadtong Hulyo 20. AP

Tambag Medikal Unsa ang ulcer?

Ang ulcer mao ang kasagarang sakit sa tawo tungod sa dili insaktong pagkaon o dili insaktong oras sa kaon. Kung walay unod ang tiyan, walay galingon ang estomago. Ang estomago maoy responsable sa paggaling o pagtunaw sa mga pagkaon nga nisulod sa tiyan. Walay hunong kini sa pagtrabaho, sige-sige ang iyang paggaling. Tungod wala may tunawon ang tiyan, anam-anam nga gibag-id sa estomago ang gamay'ng tinae hangtod masamaran.

Kining sakita gikinahanglang matambalan sa sayo pa aron dili mograbe ug para malikayan ang *cancer* sa estomago.

Hinungdan sa Ulcer

Kanunay'ng mapasaran sa kaon; sobrang pagpanigarilyo; sobrang pag-inom og ilimnong makahubog, kape, *juice* ug *softdrinks*; pagkaon nga aslum; pagkaon og mga *junk food* ug mantikaong pagkaon; grabe patimplahon og betsin, sobrang tensyon ug uban pa.

Mga sintomas

• Sakit ang kuto-kuto, permi gasul-ab ang tiyan ilabina kung mapasaran sa kaon
• Usahay sakit ang ulo, permi galuod ang kuto-kuto
• Mosuka og laway, sige og dug-ab og aslum, taud-taud rang gigutom
• Kung grabe na, adunay dugo nga uban sa pagkalibang o pagsuka

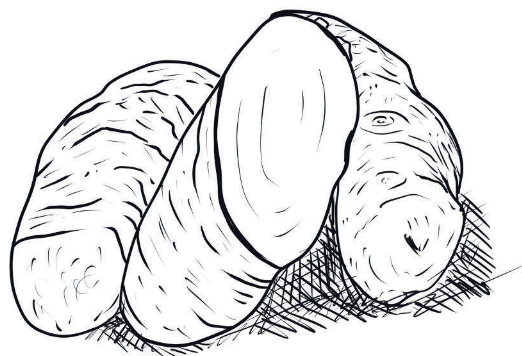
Pamaagi sa pag-atiman

• Pakaunon og lugaw ilabina kung ga-atake ang sakit
• Paimnon og lanot sa linung-ag nga kan-on
• Taud-taud pakan-on ilabina kung gigutom
• Mas maayo tagdyutay lang ang kan-on aron dili makalitan ang tiyan
• Mas maayo, lima o unom ka beses nga ginagmay'ng kaon imbes nga tulo ka beses nga daghang gikaon
• Paimnon og tubig (walo kutob 12 ka baso kada adlaw)
• Likayang mokaon og sobra ka init o sobra ka bugnaw nga pagkaon

Pamaagi sa Pagtambal

Herbal : Hugasan og maayo sa dili pa gamiton

• Dulaw-mokuha og lab-as nga unod sa dulaw. Lubkon o lidgiron, ug ipainom ang duga. Pwede himuong *powder* ang dulaw. Ibutang sa init nga tubig o kan-on diretso ang usa ka kutsarang *powder*.

• Hilaw nga turdan nga saging- hiwaon og nipis ug ibulad sa init. Kung uga na, lubkon hangtod ma-*powder*. Mobutang og usa o duha ka kutsara nga *powder* sa init nga tubig ug imnon.
• Gabon- mokuha bisan asa nga bahin sa lawas sa gabon. Lagaon sulod sa 15 minutos. Mo-inom og usa ka baso nga linaga, tulo ka beses sa usa ka adlaw.

Western nga tambal o tableta — mo-inom og antacid sa wala pay kaon o human mokaon. Mo-inom kung gikinahanglan. Para sa mas isog nga tambal, ikonsulta sa doktor.

Pwede sab ikumbinar ang acupuncture :
Pericardium 6, Liver 3, Gall Baldder 34, Large Intestine 4 ug 11, Stomach 36 ug immune system AP